

Nb. om Aaret, men det troer jeg er formeget. Vi behøve ikke at hjælpe dem dertil om Sommeren, thi de have Limfjorden, de have Dampskibsfarten, og de skulle dog paa et Dampskib, saa Forfjellen er ikke saa stor; vi kunne ikke hjælpe deres Handel om Vinteren, thi de Havne, de skulle søge til, er dog ikke det, de forlange af dem, og vi have hørt, at Antallet af de Rejsende fra Bestlandet kun er ringe; derfor vil man ingen Jernbane have der. Hvorfra skulle da de Rejsende komme, der skulle søge paa den kjøbenhavnske Bane? Ja, jeg veed ikke, der nu er Andet tilovers end — ja jeg tør neppe nævne det, thi det er mig jo halvt eller qvart forbudt — Randers. I det jeg nævner dette Navn, Randers, maa jeg dog gjøre opmærksom paa, at det ikke er mig, der har gjort den allermindste Bestræbelse for at udelukke Randers; thi jeg har fuldkommen overladt det til Ministeren, naar og saameget han vil, at tage det med, men det er derimod de 3 Herrer Forslagsstillere og Ministeren i Forbindelse med dem, der ville Randers. Var det ikke Tilfældet, vilde jo Ministeren sige, vi vilde ikke strides om, hvorvidt det Punkt skal nævnes eller ikke, jeg er tilfreds, naar jeg faaer Lov til at gaae fra Aarhus over Viborg til Struer, og naar jeg faaer mine 8 Millioner, thi saa ligger det til mig at gaae til Randers. Jeg kan begribe, at Striden kan dreie sig om 6 eller 8 Millioner; men naar Striden dreier sig om, at Randers netop skal nævnes, saa er det aabenbart dem, der ville have Randers, og ikke mig, der vil af med Randers. (Indenrigsministeren: Det er jo en fuldstændig Misforstaaelse!). Er det en Misforstaaelse? Jeg har forstaaet det saaledes, som om man nødvendigt vil beholde denne Redaction, at Randers skal nævnes med i Forslaget. Er det ikke Tilfældet, saa er jo den ærede Minister og de tre Forslagsstillere og jeg ikke saa langt fra hverandre, som vi have været før, skjøndt langt nok til ikke at kunne komme sammen, og jeg kan herved bringe i Erindring, hvad den ærede Minister hentydede til — jeg troer rigtignok paa en Maade, som ikke fra hans Side var heldigt valgt. Han bragte nemlig i Erindring, at jeg havde udtalt om en Lov

forleiden, at den var en Uting — jeg sagde nu ikke om Loven; at den var en Uting, men jeg brugte det Udtryk om den finantstille Stilling — men at jeg dog havde voteret for Loven. Men jeg havde ikke voteret for det, som Ministeren siger, at jeg kaldte for en Uting, men for den heldige og lykkelige Forandring, der var kommen tilveie i dette Punkt ved den ærede Ministers Mellemkomst; og saaledes kan det ogsaa blive her. Det er just min gunstige Stilling her, at jeg stemmer med det ærede Medlem for Københavns 2den Kredts (M. Hage), fordi jeg antager, at der i dette Forslag er udtalt i to Henseender en fornuftig Idee med Hensyn til Jernbanen i Jylland, nemlig med Hensyn til Pengespørgsmaalet og med Hensyn til Retningen; men jeg har holdt mig aabent og frit at stemme for en Jernbane, gaaende hovedsagelig i den Retning, som den ærede Minister vil have den. Naar den ærede Minister bliver staaende ved at sige: jeg forlanger ikke Mere end den Bane, og jeg forlanger ikke Mere end det, hvormed jeg sandsynligviis kan komme igjennem den ligeste Veie, saa har jeg endda i denne sidste Pengesum givet langt Mere end det; jeg holdt for at være rigtigt for den hele Sag, for Sagen, seet som en Heelhed.

Nu skal jeg et ganske lille Dieblit see hen til de Betragtninger, som siges at skulle føre til nødvendigviis at komme til Randers. Jeg gjentager, for at man ikke skal kunne sige, at jeg vil have Randers ud, at, som jeg altid har sagt, dersom denne mercantile Interesse er tilstede, saa lad Entreprenøren afgjøre det ved at gaae denne Veie. Men lad os nu spørge: hvad er det for et Argument, man fremsfører for nødvendigviis at indtvinge dette Punkt i Jernbanen. Man siger: Det er gjerne muligt, at naar jeg fastsatte en Rentegaranti af 240 Rd. aarlig, hvorved Veien ikke kommer til Randers, at jeg da giver Mere ud, end naar jeg fastsatte en Rentegaranti af 320,000 Rd. aarlig og dermed kom til Randers; det vil altsaa sige: der skal, foruden de forøgede Driftsomkostninger ved den forøgede Bellængde, skaffes tilveie ved at bevæge sig om Randers 80,000 Rd. mere om